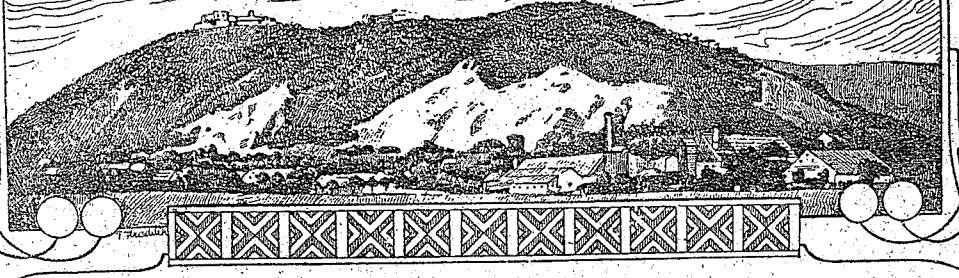

ZÁHORSKÁ KRONIKA

Archiv pohádek, pověstí, obyčejů, starožitností
na Záhorí a Pobečví.

Časopis lidopisný. Vychází měsíčně v Týně u Lipníka.

Cíllo za 5 halérů. — Poštou v Rakousko-Uhersku celoročně 1 kor.

ROČNÍK VI.

Únor 1910.

ČÍSLO 2.

Ruské přísloví.

Na Velehradě 1907, 1909, 1912 a d konají se sjezdy učenců z celé Evropy sbírající církev Pravoslavnou s ē sv. Stolici v Římě. Sv. Otec snaze zehná. Nejdůstojnější pan Prelát Ant. Petruševič u sv. Jiří ve Lvově, jehož metropolita je, předsedou sjezdů, sebral a vydal přísloví jižního a severního Ruska v knize: »Obščerusskij dnevník.« Lvov 1865*).

S velikou pili serádil tyto o slunci, zemi, měsici, hvězdách, ročních počasích, ohni, vodě, dešti, zemědělství, o žití obecném. Uvádím všeobecně platné:

* * *

Nebe plášt Boží — nebesa prestal jeho — země podnoží. Nebe obydli Boha — hvězdy okna. Nebe otec, země matka (maťuška), větr gospodin (pán). Jaká země, taký chléb. Rušskym Bogom, russkym carem svatoruskaja země stojí. Slunce večer za oblaky, déšť druhý den. Chlapci při zamračeném nebi volají: Slunéčko, slunéčko vyhlédni z okénečka, tvoji děťatka plakají; jašnost chtejí. Jindy volali: Slunéčko, slunéčko, oznam, odkud Tataři jdou. Měsíc (luna) je knězna. Na jižní Rusi jmennují ženy měsíc knážem Vladimírem (sv.) a jinde knážicem. Při zatmění na severní a jižní Rusi říká lid: Zlí duchové ukradli měsíc. Na luně ubíjí Cain Abela. Až bude měsíc černý, nastane konec světa. Když se na novoluní seje, daří se osení. Nebe obydli Boží, hvězdičky okna, ze kterých vylétají andělé. Po hvězdách chodí koráby. Narodil se na šťastné planetě (planidy). Hvězda padá k větru; ne do nebe, ne do země. Hvězda s chvostem (kometa)

*) Kmet téměř 90letý, sepsal v požehnaném věku svém knih, brožur, článků pro svůj milovaný ruský lid, že tvorí celou biblioteku v oboru národopisu a dějin. Přijal mne otcovský na cestě ze Lvova do Belzu, dřívějšího sídla knížat ruských.

k vojně. Jaká večerní záře, takový druhý den. Zatmění bývá z toho, že zlý duch ukradne světlo Boží a po tmách vodí křestany ve svoje cesty. Jitro je moudřejší večera. Kdo ráno vstává, tomu Bůh dává. Lašovička začíná den, slavík končí večer. Moc má své právo a jako máti vše pokryje. Temná noc, nejasný den. S kurami léhat, s ptactvem vstávat. Čtvrtek v době pohanské nazýval se dnem perunovým (latinsky: dies jovis, německy: Donnerstag). Kdo se v pátek směje, bude v neděli plakat. U Boha vždy svátek. Každá duše ráda svátku. Vzkříšení Páně takový svátek, že v ten den i hříšníky v pekle nemučí. Svátky jsou zlatý věnec a rolníku dobré zdráví (mnogoja ljeta). Krásná vesna, bídne léto a dá hlad. Vesna dnem krásna. Vesna a jeseň na pestré kobyle jezdí. Ranná vesna, mnoho vody. Vesna náš otec i máti; kdo neposeje, nebude sbírat. Léto začíná na sv. Cyrilla (24. června). Prorok Ilja (Eliáš) léto končí. Lidi rádi létu, včelky květu. Léto sbírá, zima stráví. Léto na zimu robí.

Vesna květy krásná; jeseň snopy. Jeseň na strakatém koni jezdí. V zimním chladu každý mlád. Kolik dnů u Boha v roce, tolik Svatých v ráji a my hříšníci jim prázdnujeme (světme svátky). Vyrostl strom od země k nebi, na tom stromě dvanáct haluzí, na každé čtyři větve, na každé větvi sedm vajec a sedmě červené. (Rok).

Oheň car, voda cařica. Spí car oheň, hovoří cařice voda (povodeň). Ohni i vodě nevěř. Oheň a voda nouzi dělají. S ohněm nežertuj, s vodou se nedruž, větru nevěř. Ohni i vodě dal Bůh vůli. Voda pohybují zemí a hloubí kámen. Kde voda, tam běda. Od vody vždy žali bídou. Vodě i car nepanuje. Tichaja voda beregy lomit. Svatý oheň mstí se, jak jej nešanuje. Oheň s vodou nikdy nesmíří.

(Pokrač.)

Litvské pohádky.

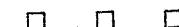
Přeložil Vdp. P. Vojtěch Šíba, Partutovice.

O vrabci a o vlku.

Vrabčík měl v lese na mezi zrozené hnizdo, a viděl, že se krtek, zemi vyhazujíc, rovnou blíží k jeho hnizdu. Vrabčík hrozně se začal čepřít, že nepřítel za krátka mu podryje hnizdo a vrabčátko zmaří. Kde se vzal tu se vzaří, běží vlk a volá: vrabčíku, co se tak čepří? Ale jdi, veče, kdo by se nečepří, blíží se sem nepřítel, rozboří mi bývání. Vlk řekl vrabcovi: co mi dáš, vysvobodím té z toho nebezpečí? Vrabec na to: dám se ti najest a napit. Dobrá, vlk odpověděl; lehl si na zem a čekal (číhal). Aha, začne krtek, zem vyhazuje, blíží se k samému hnizdu, vlk jen draps, hrábl oběma (předníma) nohami, a krtek neživý. Vlk: inu včil, pravil, dej cos přislíbil. Vrabec: no počkej, veče, pojďme dō dědiny. A v milé dědině byla svatba. Přijda vrabčík s vlkem do dědiny, kázel vlkovi žálet do konopí proti oknu, sám pak vrabčík sedl na plot, a jako letního času, okna dokořan, v jizbě plno hostí kolem stola, pijí, jedí, smějí se.

Kde se vzal, tu vzaří, vrabec frnk a vletí oknem na stůl, začne zobat pečinky, čák, čák. Zhlídly baby, strhy křik: vrabec, vrabec zobe pečinky! Veselnici, všechno nechavše, jali se vrabce chytat. Vrabčík frnk, vznesl se pod strop, poletoval po jizbě. Vrabec z jizby do kuchyně, z kuchyně do síně, veselnici do jednoho za ním, a mezi tím vlk šoust oknem na stůl, a začal žrati maso, buchty, cukroví, žral co se do něho vlezlo. Z nenadání zhlídne robka, že vlk je na stole, spustí hlasem: vlk! vlk! Titam nechavše vrabce vrabcem, vrhnou se na vlka. Vlk, najedlý jak buben, škrk, oknem vyskočí, vrabčík frnk, dveřmi vyletí a oba se berou zpátky do lesa. Ptá se vrabčík vlka, jestli se najedl; chýál si vlk: najezt-, najedl jsem se, ale co bude s pitím? Vrabčík na to: čekaj, tady sedni vedle cesty, dám se ti aji napít. A měl z druhé osady tudyjeti povoz s pivem přes ten les. Vlk si sedl v lese nedaleko cesty, vrabčík čapl na haluz, a tu veze člověk milé pivo v bečkách. Kde se vzal, tu se vzal, vrabec frnk, přiletí koňovi na zadek a začal zobákem klvat čák, čák, a forman zhlídna vrabce na koňovi s bicem po něm švih, švih. Vrabčík odletěl koňovi na ucho a zas začne klvat a člověk volá: či to viděl svět! vrabčík mi zezobe ještě koňa! Skočí s voza, popadne obušek (sekerku), žene se ke koňovi, rád by srazil vrabce, ale vrabec zas frnk, odletěl na pivnou bečku, a čapna, začne zobákem klvat o všecko pryč čák! čák! I člověk s obuškem vrhá se na vrabčík a říz! říz! rozřízl obruče na bečce (rozuměj zastara, březové) a milé pivo na zem čür! čür! a vytéklo. Když člověk kus zajel, vrabčík zavolal vlka říka: pij! pij! Vlk, napija se, nažera se, šel si každý po své. Takové bylo přátelstvo vlka s vrabčíkem.

(Napsal Godelanskas z Varni u Telše v gubernii Kovenské.)

Trůn Šalomounův.

(Z Basanovičovy sbírky »Lit. pohádek«)

Jeden král, čítaje mnoho knih o moudrosti krále Šalomouna, dočetl se o Šalomounově královském trůně, že tento trůn byl tak důmyslně vypracován, že ani jeden král ještě takového trůnu neměl, a právě proto se mu zacházel míti takový trůn, jaký byl ten Šalomouna krále. Povolal k sobě hned toho, hned onoho bystrohlavého stolaře, ale ti prohlásili, že by nevymyslili, jak (věc) udělat; zas jiný, byv vyzván a vyslechnuv, co všecko mu král podle knih o Šalomounově trůně napovídá, na to řekl: Dej mi, králi, dvě neděle na rozmyšlenou o tom o všem, a potom uvidíme.

Za dvě neděle přiklusav*) ke králi stolař pravil: Máme už v hlavě, jak bude možno sestrojiti podle tvého královského přání zrovna takový trůn, jaký byl kral Šalomouna. — Král veče: Dobrá — spočítejme, kolik (přijde) od práce, kolik bude třeba materiálu, drahocenného dřeva z cizích zemí, všeljakých drahých kovů a kamenů vzácných, jako démantů, topasů a jiných. Král vypočítal, kolik bude třeba »funtů« drahého kamení, kolik

*) Ryzí Litvan všecko odbývá jeda na koni (»raitas«), sedět v kočáře je mu babské.

bude třeba »funtů« zlata a stříbra, kolik bude třeba »funtů« převzácného dřeva, a vyjednal, kolik deset tisíců bude třeba za to všecko zaplatit. To všecko vypočítavše, mistr dal se do práce a tak s velkým úsilím se přičňoval plná čtyři léta, až královský ten trůn postavil. Měl pak této trůn při sobě čtyřadvacet křesel i pro králový sluhy (ministry), aby mohl zasedat celý »senát«. Mistr po čtyřech letech, dohotoviv práci, ponesl se ke králi a zvěstoval, že jeho trůn už jest hotov. — Dobrá! pravil král, ale — jak jej přenést z dílny stolařový do komnaty královny, když trůn je tak veliký, že se do žádných dveří nevezde? — Domluvili se, že dlužno zborit mistrovu dílnu; sbořivše mistrovu dílnu, přivezli trůn ke královskému paláci, ale i tam nebylo možno se dostati skrz dvěře palácové. Radili se, co tu dělat, že nemožno skrz žádné dveře projít; konec konců se uradili, že dlužno stěnu královského sálu vylámat, potom že bude možno jej vnesli. Zborili stěnu, jak tak vnesli královský trůn a postavili ho tam místo, na kterém měl »strměti«; potom zazdili vylámanou stěnu. Když už bylo všecko správerio, kdy král pozval čtyřadvacet sluhů (ministrů) a kázal všem sednouti si, a to každému podle jeho »raňku.« Když se tito posadili, každý na svém místě, tedy i král vylezl a sedl si na své místo, a ptal se stolaře: No, pravil, dobré-li? Mistr odvětil: velmi dobré! Leč královi se zachtělo samému pozřít, jak věc vypadá; slézá se svého sedidla a řekl mistrovi: Včil si sedni ty, a já se podívám. Ten »vylézá« — láp! a už seděl. Král do vůle obhledav, pravil — dobré! Pochváliv umělce, vyplatil, kolik bylo smluveno, a stolař se ponesl odtud. Ale královští pomocníci dostali hroznou zlost, jak na krále tak na stolaře; ztěkali se za to, že král ani jednoho z nich tak nepovýšil, jak onoho umělce; a všeci vám začali přemyšlet, jak se tomu mistrovi vymstít, že se odvážil sedhnout na trůn královský. Usmyslili a začali namlouvat králi, že tu není tolik »materiálu«, za kolik král mu zaplatil; ale král ani slyšet nechtěl o těch jejich povidačkách, neboť králi náramně se líbil ten trůn i práce toho stolaře. Po nějakém čase znova začali králi nadvrhovat, že příliš draho zaplatil, že se mohlo pracovat laciňi. Král — zas nic. Vidouce královští »radové«, že s této strany ničeho nesvedou, začali naváděti — královnu: Ta ať nainluví králi, že stolař až přes moc peněz vyzískal z postavení trůnu královského.

Král vyslechnuv královnino pošuškání a svých pánu »radů« dokazování, dal si stolaře zavolat. Když se dostavil, král se ho ptal: Spracoval-li's tolik materiálu, kolik ho bylo súčtováno? Moji ministri, pravil, dosvědčují, že není tolik materiálu, co mělo býti. — Mistr odpověděl: Hodi se zvážit, a pak uvidíme, a odešel. — Nyní pánum »radům« stydno bylo se vyptávat, jakým činem by se dal zvážit stolec královský, neboť nikdo neměl tak velikých vážek, aby se hodilo zvážit toliké těleso.

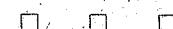
A ten milý umělec měl dvě manželky, starou a mladou. Královi služi jali se chodit za tou mladou a prosit a slibovat hory doly, co by jen vyzvěděla ono tajemství, jak by se dal zvážit ten trůn královský. Tu ona se svým mužem hovoří, optala se, jak by se hodil královský ten stolec zvážit, aniž by bylo potřeba ho rozebrat. Stolař řekl: Třeba vynést na moře,

postavit na loď a podívat se, o kolik se loď ponoří do vody, tolík do kola zařaf, aby byla značka; potom odnést stolec a zas naložit tolík kamení, až loď se ponoří po zafatou značku; tehdy bude lze kamení zvážit, a bude se vědět, kolik váží stolec. Ta z muže tajemství vylákavší, hněd za tepla dónesla královským sluhům, a oni takto poučeni, jali se zvážit královský stolec; zváživše, nenašli několik kousků materiálu a podali na mistra žálobu ke králi. Král, ač nechtěl, vydal jim »dekret«, ať si ho tedy soudí; soudcové měli sto chutí potrestat utracením na popravišti, ale král nedopustil, byl se mistr královi tuze zavděčil. Ale byla moč vysoká věž »hladomorna« pro všeliké provinilce; král raději rozkázal, vsadit do té věže, co by mistr »svou smrti« sešel se světa.

Vsadvíše a na devět dní davše chleba, na klíč zamklí aby »sněza« chleba, hladem pošel. Ale stolář i tady vymyslil chytrý úskok; co mu bylo určeno pojistí chleba za den jeden, on rozdělil na dva dny, aby mohl na dél prodoužit si život. Takto (po skrovnu) se živě, užel oknem, že někdo leží na zemi pod tou věží, ve které byl zavřen. A ta věže toliké byla zvýšky, že nemohl člověk dokřiknout až po zem. Stolář přidal k ústům ruku, a zavolal jak skrz trubku: Kdo jsi? Odpověděl: Jsem tvá první žena. Dále obádva začali o všelicem rozmlouватi; na konec mistr pravil této své manželce: zajdi na koželuhovo smetiště, kde jsou pohozená stará trásla, pohledej tam, najdeš bílých škrobáčků s červenými kusadly, nasbírej několik (po něm »víc«!) těch škrobáčků, vězmi tenkých nití, přines (trošku) másla a několik loktí hedbáv (roz. nitek); ještě přines tenkých nití, potom nachystej tenký motouzek a toliké lokti silného provazu. Jak to první žena všecko přichystala, kázal stolář, aby si našla tenkou trísečku ně delší, než co obnáší dvojka jednoho škrobáčka, na jeden konec ať nálepí caletku (kuličku) másla, na druhý ať přiváže hedbávnou nitku; takto spravenou trísečku ať přiváže (po něm připevní) škrobáčkovi na zádečka. Vykonavši co a jak byl mistr poručil, pustila škrobáčka po zdi, a to tak, že konec s másilkem čněl vzhůru nad škrobáčkem a jsou tě tito škrobáčci tuze moc chtiví másla.

Jak stará manželka pustila po zdi vzhůru, škrobáček co měl sil, snažil se polízat výš a výše, aby si spíše ukousl másilka, ale za tím o kolik škrobáček vylezl výše, v tolik i caletka ponášela se pořád výš a výš: a tak marným stiháním vnadiila škrobáček doležl pod samé okno, s něhož stolař se díval dolů.

(Pokrač.)

Vitonice.

Na to tančili Blažeji po jizbě protiv sobě po dvou zpívajíce při tom: »Vlk s kozou tančuje a housér jím bubenuje po pivováre pana hospodáře. Musíme veselí býti, abychom měli co pít. a ta jedna, pod pole, pozadu jede.« Po té ustali v tanci, postavili še do řady a zpívali:

»Aj ty Janku z Prostějova, nehleď na mne jako sova.

A ty Janku z nových vrát, když neumíš, nechej tak.

Napila se morka vína, až se jí huba ostřapila; dala sobě boty podšít, aby mohla hodně skočit; dala sobě fértoch šíti z pěti loktí bez dvacítí; dala sobě boty látat, aby mohla hodně skákat.«

Konečně odříkali: »Pantáto a paňmámo, abyste nám něco do té pokladničky dali, na rožeň slanin, do koše chleba a klobáse, co se ní devětkrát opáše.«

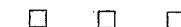
Na to byli obdarováni a šli do vedlejšího stavení.

Vitoničtí od nepaměti žili se rolnictvím. Řemeslo se tu nepěstovalo. Chudší lidé, domkaři a podruži od starých dob žili se obchodem s lněným olejem. Skoupené lněné semínko spracovali v dílnách č. 6 a 7, táhli z něho olej a prodávali ve velkém obchodníkům až v Jičíně, Ostravě a Příboře. V malém obchodovali v Holešově, v Přerově, v Lipníku a v Hranicích i ve Val. Meziříčí. V dalekém okolí svítalo se olejem Vitonským. Ze závistí výnosného obchodu zlobili Vitonské okolní obyvatelé předzdvíkou: »olejnící.« Oni však na to nedbali. Bylo pěstování lnu ke značnému rozkvětu hospodářství ve Vitonicích a 40 olejníků zprostředkovalo prodej výrobků. V dílnách se pracovalo kromě neděl a svátků po celý rok, ve dne i v noci. Martin Oliva, starý olejník vytáhl ročně až 95 měřic lněného semena, které skupoval po kraji a nejvíce na trhu v Holešově a v Lipníku. Rypsový olej umenšil olejnictví a skalní olej jej zničil. Lněným olejem se svítilo i mastily se pokrmy. Kroj ve všední dny, jakož i jemnější prádlo bylo všude výlučně ze lnu, proto se len spracovaný dobře platil; bavlna však cenu jeho stlačila. Po dnes se pěstuje len v malém pro domácí potřebu. Ženské len spracují, tkalcí uprádou a z plátna se doma ušije potřebné prádlo pro dům. Koláče lněné z dílem užívají se pro dobytek.

Za nejstarších dob nepoučoval Vitonské nikdo. Školy tu nebylo ani v okolí. Přidělení byli ke kostelu do Bystřice, kde byl toliko jeden kněz, který na velkou farní oblast tuto nestáčil. Roboty byly dosti tuhé. Poučných knih nebylo. V neděli odpoledne a ve všední dny za pohody sedávalo se na dřdině pod lípami a tu starší vykládali mladším, co věděli, neb zkusili. Vykládalo se co na jazyk přišlo, s podáním starodávným i pohádky a žerty. Léta dřívější bývala více mokrá, pole se v čas nemohlo obdělat pro povinnosti robotní. Tak při noční práci a za nepříhodného počasí byla sklizeň nepatrnná. Při nedostatku dovozu obilí často tu byl krutý hlad a lidé nemohouce ani za hotové dokoupiti živnosti, pojídali rozličné traviny a kopřivy. Tak tělesně i duševně býval lid zubožen a jen pohádkami o zakletých pokladech se těšival na lepší budoucnost.

Do r. 1848 konala se tu mírná robota. Odváželi zdejší osadníci klášter v Lipníku 100 sáhů dříví (300 m), pak na dobu žní dávali pacholka neb dvečku do dvora v Podolsí. Obyvatelé Vitonic byli vždy Slované. Za stará byli Moravští bratři. Katolíci jim říkali Habáni. Vlasy na hlavě si

krátce stříhalí, jen na zadu měli delší. Tvář muži si holili a odívávali se za tepla do pláteného oděvu, doma urobeného: gatě, marínsku a kabát. Ženy měli též plátené sukně, fértochy, marínky a šátky na hlavě červeno vyšivané, některé bohatě. I větší bílé plachty mívaly ze lněného plátna. V zimě muži měli žluté koženky po kolena a bílé punčochy. Tmavomodré soukenné vesty zvané špenzry červeným a žlutým hedbávím vyšívané na okrajích, kolem dírek knoflíků a kolem kapes. Také koženky zdobilo vyšívání u sedláků hedbávem a u domkařů harasem. Za chladna oblékali frýdky z podobné látky, krátký to kabát. Košile rovněž vyšívaná rozmanitými vzorky geometrickými a rostlinovými. Muži nosili na hlavách tvrdý černý klobouk se širokou stříškou a housenkami různobarevnými okrášlený. V zimě nosili tchořovice (aksamitky) s lemůvkou zadní vysokou, na předu nízkou. Stála až 6—8 zl. Nohy v lýtkonicích.

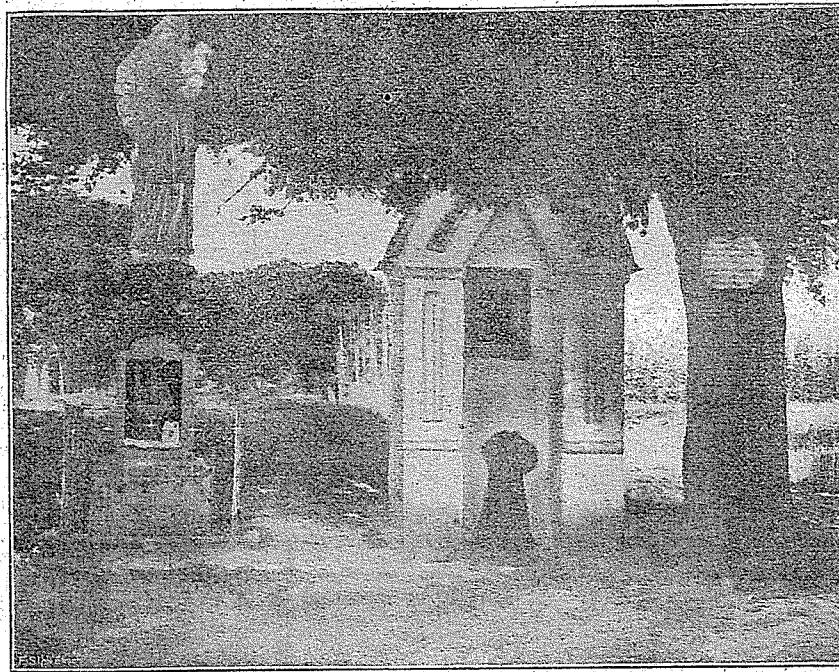

DROBNÉ ZPRÁVY.

V Seničce u Olomouce dojímavě znázorněna vděčná vzpomínka na sv. Cyrilla a Methoda. Přišli k východnímu konci vesnice rozsévající slovo Boží v duších osadníků, které se hojně ujalo a podnes vydává úrodu. Vděční křestané postavili na tom místě pod lípami kříž kamenný, který tu přetrval tisíciletí. V památném roce 1885 klášter OO. Dominikánů v Olomouci vyprosil si tento kříž a postavil ve svou zahradu. Osadníci v Seničce nebyvše o tom uvědoměni, těžce to nesli a bouřili se, žádajíce jej zpět, že se jim odvezlo požehnání Boží z dědictví. Obecní výbor pak, na všeobecné želání dovezl ten kříž památný z Olomouce a postavil na staré místo pod lípama u sochy sv. Jana Nepomuckého. Nákladem osadníků postavena nad křížem sv. Cyrila a Methoda kaplička, jak na obrázku vidět. Významně zavěšen nad křížem obraz sv. Václava na plátně dovedně malovaný olejovými barvami. V průčelí kapličky pod stříškou pořízen pak nápis: »Bořitelé pořanstva, orodujte za nás! 1895.« Lidé v Seničce bývali vždy velmi zbožní. To asi pohnulo držitelku nedaleké tvrze, rodinu pánu z Boskovic, že jim darovala kamenný lom s lesem okolním, aby se za ní a její příbuzné modlivali. Činí tak podnes i veřejně v chrámu Páně v Senici každou neděli a svátek. Výstavnost gruntů Seničky, kamenný chodník pro pěší ke kostelu v Senici a zámožnost svědčí, že požehnání sv. Cyrilla a Methoda v Seničce dosud podivuhodně se jeví.

V Kostelci u Holešova přechovává od nepaměti rod pana Věkoslava Jurčíka památný obraz Matky Boží jako záštitu rodu od pokolení k pokolení. Na tlustém plátně přilepeném na smrkovou desku tenkou, 37 cm. vysokou a 23·8 cm širokou, provedena malba touž barvou a slohem obrazu

sv. Methoda ve Bzenci (Záh. kron. 1909 str. 65 vyobr.). Při obnově asi v 18. století přimalovány M. B. a P. J. zlaté koruny, jako na kopii obrazu bzeňeckého v Pohořelicích a očividně k obrazu později přičiněny. Některé okrásky jsou na něm provedeny knoflíčkovým ornamentem, ú národa našeho tak oblíbeným. Obrázek jeho vložím do knihy: „Po stopách sv. Cyrilla a Methoda, III. díl. Kromě těch kamenných křížů, křtitelnic, kosteličků kulatých, osmihraných, obdélníčkových, dochovalo se i množství obrazů z doby po sv. Methodu. Pan Jurčík sdělil, že obraz tento chová se jako talištník rodiny, dědi se od pokolení na pokolení a není pamětníka o jeho původu. Rod pana Jurčíka může sahati až po sv. Cyrilla a Methoda, kteří hlásali slovo Boží u Kostelce při silnici ze Staré Vsi k Němčicím, kde stojí kamenný kříž nízký a za humny kosteleckými křtili získané duše ze studánky »Svaté vody«, která se těší vděčné úctě z blízka a daleka. Z pramene památného vytékající potok vine se Kostelcem, a lid v teplém počasí ve dny nedělní a sváteční koná u svaté vody pobožnosti. Obraz rodu p. Jurčíka odnáší se k době sv. Cyrilla a Methoda.“

Kříž v Seničce.

REKLAMUJTE čísla nedodaná. Reklamace se nefrankují, nepečeti.

Za vydávání a redakci zodpovídá Dr. František Přikryl. — Tisk Jindřicha Slováka
v Kroměříži.